

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Р1 86/2020

04.03.2020. године

Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Иван Јелић, адвокат из ..., против тужене „ББ Банк ...“ А.Д. ..., ради утврђења и стицања без основа, решавајући сукоб месне надлежности између Основног суда у Новом Пазару и Првог основног суда у Београду, у седници већа одржаној дана 04.03.2020. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

За суђење у овом спору **МЕСНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Новом Пазару.

Образложење

Основни суд у Новом Пазару се, правноснажним решењем П 1234/19 од 12.11.2019. године, огласио месно ненадлежним за поступање у овој парници и одлучио да се списи након правноснажности решења доставе Првом основном суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду за поступање.

Први основни суд у Београду није прихватио своју надлежност за поступање у овој правној ствари и предмет је доставио овом суду ради решавања сукоба месне надлежности, указујући да се у конкретном случају ради о тужби ради утврђења и стицања без основа, да није реч о искључивој месној надлежности суда, те како тужена није изјавила приговор месне ненадлежности Основног суда у Новом Пазару, то по налажењу Првог основног суда у Београду није било места да се Основни суд у Новом Пазару огласи месно ненадлежним за поступање у овој правној ствари.

Решавајући настали сукоб месне надлежност, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова и члана 22. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је за суђење у овом спору месно надлежан Основни суд у Новом Пазару.

Поднетом тужбом тужилац је тражио да се утврди да је апсолутно ништава одредба Уговора о готовинском кредиту број ... из члана 9. у делу који носи назив „накнаде и трошкови“, а којим је прописано да се корисник кредита обавезује да плати банци фиксну једнократну накнаду за обраду кредитног захтева од 2% од износа одобреног кредита, односно минимум 1.600,00 динара и да иста не може производити правно дејство, те да се тужена обавезе да тужиоцу исплати износ од 5.000,00 динара на име неоснованог обогаћења са законском затезном каматом од 25.08.2016. године,

па до исплате. Основни суд у Новом Пазару се по службеној дужности огласио месно ненадлежним и уступио предмет Првом основном суду у Београду на основу члана 65. став 1. ЗПП, имајући у виду да је одредбом члана 23. Уговора о готовинском кредиту број ... од 25.08.2016. године, закљученог између тужиоца и тужене, одређено да је у случају спора по уговору надлежан основни суд према регистрованом седишту банке, ценећи при томе чињеницу да се у конкретном случају ради о спору мале вредности где се тужба не доставља на одговор туженом.

Према члану 38. ЗПП, тужба се подноси суду који је опште месно надлежан ако законом није другачије прописано. Према члану 39. став 1. истог закона за суђење је опште месно надлежан суд на чијем подручју тужени има пребивалиште.

Према члану 65. ЗПП ако законом није прописана искључива месна надлежност неког суда, странке могу да се споразумеју да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан.

У конкретном случају, поступак је инициран тужбом ради утврђења ништавости одредбе уговора о готовинском кредиту закљученог између странака, као и ради неоснованог обогаћења. Тужилац је уз тужбу доставио уговор о готовинском кредиту број ..., којим уговором је у члану 23. уговорена надлежност основног суда према регистрованом седишту банке за случај спора. Међутим, тужена у конкретном случају није истакла приговор месне ненадлежности суда.

Одредбом члана 19. став 1. ЗПП, прописано је да ће суд по службеној дужности да се огласи месно ненадлежним ако постоји искључива месна надлежност неког другог суда најкасније у року од осам дана од дана пријема одговора на тужбу. Ставом 3. истог члана прописано је да се суд по приговору месне ненадлежности туженог може огласити месно ненадлежним у року од осам дана од дана пријема одговора на тужбу, док је ставом 4. прописано да ако се тужба не доставља на одговор, тужени може да истакне приговор месне ненадлежности најкасније на припремном рочишту, односно на првом рочишту за главну расправу ако се припремно рочиште не одржава, а пре упуштања у расправљање, о чему суд мора да одлучи у року од осам дана од дана изјављивања приговора.

По мишљењу Врховног касационог суда, када за одређене врсте спора одредбама Закона о парничном поступку није предвиђена искључива месна надлежност, а уговорена је месна надлежност неког суда, тужилац врши избор између суда који је месно надлежан према одредбама Закона о парничном поступку и суда чија је надлежност уговорена. У ситуацији када тужена страна истакне приговор месне ненадлежности, позивајући се на уговорену месну надлежност, тада се имају применити одредбе споразума парничних странака о уговореној надлежности. Међутим, како у конкретном случају тужена није истакла приговор месне ненадлежности суда, а не ради се о спору за који је предвиђена искључива месна надлежност у смислу одредби Закона о парничном поступку, то је у смислу одредбе члана 19. И 39. ЗПП, Врховни касациони суд одлучио да је за суђење месно надлежан Основни суд у Новом Пазару, којем је тужба поднета.

Из наведених разлога, на основу члана 22. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**